

Psalmus

Alia lra. t ilic

murmuratores: meminerint dicti domini: vnus assumet: et vn^o relinqtur. **Quoniam** tibi mandauit dñs benedictione: Tbi mādauit: In fratribus qui habitāt in vnū: Tbi pcepit bñdictioez: tbi benedicūt dñm q̄ habitāt cōcorditer. Nā in discordia non bñdicis dñm: sine causa dicis: qz lingua tua sonat bñdictiōem domini si corde nō dices. Ore benedicis: et corde maledicis: Ore suo benedicbāt: z corde suo maledicebāt. Nūqd̄ verba nostra sūt: Significati sunt qdā: Benedicis dñm cū oras: z sequeris in p̄ce tua: z maledicis inimico tuo. Hoc ē quod audisti ab ipso dño: diligite inimicos vestros. Si aut̄ facias vt diligas inimicū tuū z ores p̄ eo: tbi mādauit dñs bñdictiōem suā. Tbi habebis: **vitam** in seculū. Id est in eternū. Multi enī amātes vitam istā: maledicūt inimicis suis. Pro qua re: nisi pro ista vita: nisi p̄ cōmodis secularib⁹: Tbi te angustauit inimicus tuus: vt cogaris maledicere: In terra angustatus es: migra: habita in celo. Quō inq̄s habito in celo hō carne indutus: carni deditus: Corde p̄ce de: vt psequaris corpe. Noli surdus audire. Sursū habe cor: et nemo te angustabit in celo. Et ideo bene sequit̄ et ali⁹ psalm⁹.

Alia lra. t et. t vsq.

Explicit Tractat⁹ de ps. CXXXII
Incipit Tractat⁹ de ps. CXXXIII
Expositio psalmi.

Alia lra. tomino.

Ecce nunc benedicite dñm: Omnes serui dñi. Qui stas i domo dñi: in atrijs domus dei nostri. Quare addidit i atrijs: Atria ampliora spatia domus intelliguntur. Qui stat in atrijs: nō angustat: nō premitur: qdāmo delectat. In latitudine mane et potes diligere inimicū tuū. Quia nō ea diligis: vbi ab inimico angustias patiaris. Quō intelligeris stare in atrijs: Sta in caritate: z stas in atrijs. In caritate latitudo ē. In odio angustia: Audi aplm. Ira z indignatio: tribulatio et angustia in omnem animā hoīs opantis malū. De latitudine autē caritatē quid dicit: Qm̄ caritas dei diffusa ē in cordibus nostris: p̄ sp̄iū sanctū qui dat⁹ est nobis. Tbi audis diffusionē: itellige latitudinē. Tbi audis latitudinē: itellige atria dñi: z habebis veram benedictiōem dñi: qm̄ non maledicis inimicis. Alloq̄tur enī sp̄s eos qui patiuntur tribulatiōem vt glorient̄ in tribulatiōib⁹ z dicit eis. Ecce nūc benedicite dominū oēs serui dñi. Quid ē: ecce nūc: In

hoc tpe. Nā post transactas tribulatiōes manifestū est: qz benedictiōe dñi vacabimus. Et dictū ē: Beati q̄ habitāt in domo tua: in secula seculorūz laudabūt te. Qui tūc benedicturi sunt sine defectu: hic incipiūt benedicere dñm. Hic in tribulationibus: in tēptatiōib⁹: in molestijs: inter aduersitates seculi: inter insidias inimici: inter fraudes et impet⁹ diaboli: hoc est: Ecce nūc benedicite dñm oēs serui dñi. Qui stas in domo dñi. Quid ē q̄ stas: Qui pseueratis: quia dictū ē de quodā qui archangel⁹ fuit z i veritate nō stetit: Et dictū est de amico sp̄si: Amicus sp̄si aut̄ stat z audit eū: z gaudio gaudet p̄ vocē sp̄si. Ergo qui stas in dño dñi in atrijs dom⁹ dei nostri. In noctib⁹ extollite manus vestras in sancta: et bñdicite dñm. Facile est benedicere in diebus. Quid est in dieb⁹: In reb⁹ p̄speris. Hōr enī tristis res est: dies res est leta. Qm̄ tibi bene est: bñdicis dñm: qm̄ filiū desideras z nascitur benedicis dñm. Liberata est vxor tua a piculo p̄ bñdicis dñm: Egrotabat fili⁹: liberaf: benedicis dñm. Egrotabat filius: forte q̄sisti mathematicū: sortile gum: forte nō de lingua: s; de morib⁹ tuis exijt maledictio in dñm: exijt de morib⁹ z d̄ vita tua. Noli gloriari qz lingua bñdicis: si vita maledicis. Quō inq̄s vita maledico: Quia attēdit̄ vita tua: z dicitur: Ecce christianus: ecce q̄les sūt christiani. Blasphemaf p̄pter te christ⁹. Ecce cū vita tua maledicat: qd̄ p̄dest qd̄ lingua tua benedixit: Benedicite ergo dñm. Qm̄: In noctibus: Qm̄ benedixit Job: q̄ tristis nox erat. Ablata sūt oīa que possidebant: Ablatis filijs quib⁹ seruabant: q̄ tristis nox. S; videam⁹ si nō in noctib⁹ bñdicat. Domin⁹ dedit: dñs abstulit: sicut dño placuit ita factū est: sit nomē dñi benedictum. Qz nox atrox: Percussus vulnere a capite vsqz ad pedes: putrefact⁹ liquecebat in se. Tunc enim Eva ausa est eū tēptare: Bic aliquid in deū tuū et morere. Audi benedicētem in noctibus. Locuta es inq̄t quasi vna ex insipientib⁹ mulierib⁹. Si bona suscepimus de manu dñi: mala quare nō toleramus: Ecce quid est in noctib⁹ extollite manus vestras in sancta et bñdicite dominū. Quid dixit Job: Locuta es tanq̄ vna ex insipientibus mulieribus. Adā putris repulit Eua tanq̄ dicens: Sufficit qz p̄pter te mortalis effectus sum: Valueras

Alia lra. t dño.

in paradiso: sed viceris i stercore: Magna gratia dei. **S**z vñ hoc: nisi qz ros herimō cōpluerat illā aiām: et dederat dñs suauitatem: vt terra nostra daret fructū suū. In noctibus extollite man⁹ vestras in sancta: et bñdicite dñm. **B**enedicat te dñs ex syon: q̄ fecit celū et terrā. Plures hortat vt benedicat: et ipse vnū benedicit: quia ex plurib⁹ vnū fecit: qz bonū et iocūdū ē habitare fratres in vnū. Pluralis numerus fratres: sed singularis habitare in vnū. Ideo benedicat te dñs ex syon: q̄ fecit celū et terrā. Nemo vestrū dicat: ad me nō pueniet ista bñdictio. Putat q̄s ē quē bñdixit: Bñdicat te dñs ex syō. Tñū benedixit: Esto i vnoz pueniet ad te bñdictō.

Alia lra. t nbi.

ExPLICIT Tract. de ps. CXXXIII
Qui est vltimus Lanticū graduū.

Incipit Tractat⁹ de ps. CXXXIII
Expositio psalmi.

Valde nobis dulce esse debet: et dulce nobis esse gaudēduz est: quo nos psalmus iste cobortatur. Bicit enī:

Laudate nomē dñi: Laus qz ipsā quare iustū sit vt laudem⁹ nomē dñi: continuo subiecit. **L**audate vni dñm: Quid iustū: qd dignū: qd gratus: Etenī si nō laudauerit serui dñm supbi: ingrati: irreligiosi erūt. Et quid faciunt nō laudādo dñm: nisi vt seuerū sētiat dñm. Necqz enī hu⁹ ingrat⁹ si dñm suū laudare noluerit: iō efficit vt seru⁹ nō sit: Laudes: nō laudes: seru⁹ es. Sed si laudes p̄pitiabis: si nō laudes offendis. Bona est exhortatio et utilis. Tñ magis satagere debem⁹ quē admodū laudāduz sit de⁹: qz dubitare laudādū. Laudate ergo nomē dñi. Hortat nos psalm⁹: hortat nos p̄pheta: hortatur nos spūs dei: hortatur postremo nos ipse dñs vt laudem⁹ dñm. Nō enī laudibus nostris ille crescit: sed nos. Be⁹ nec melior fit si laudaueris: nec deterior si vitupaueris: s̄ tu laudādo tonū melior eris: vitupādo deterior: bon⁹ aut ille manet vt est. Si enī seruos suos ipos bene de se merito: p̄dicatores verbi sui: rectores ecclie sue: veneratores noīs sui: obtēpatores mādati sui: id docet vt i p̄scia sua habeāt dulcedinē bone vite sue: ne corūpātur laudibus: ne franganē vitupatiōib⁹ hoīm: q̄to magis ipse incōmutabilis sup oīa q̄ hec docet: non vtiqz maior fit si laudaueris: nec minor si vitupaueris. Sed qm̄ nobis expedit laudare dñm: misericorditer iubet vt laudem⁹ eū: nō arrogāter. Audiam⁹ ergo

quid dic: Laudate nomē dñi: laudate vni dominum. Non aliquid incōgruū facitis laudando serui dominum. Et si semp̄ tantummodo serui essetis: deberetis laudare dñm: q̄to magis debetis laudare dñm serui: vt esse mereamini et filij. Sed qm̄ scriptū ē in alio psalmo: Rectos decet laudatio. Et item alibi scriptū est: Nō ē speciosa laus in ore pctōris. Itēqz alibi dicit: Sacrificiū laudis gloriificauit me: Et ibi via est in q̄ ostēdā illi salutare meū. et p̄sequē: Pctōri aut dixit de⁹: vt qd tu enarras iusticias meas: et assumis testamētū meū per os tuū: tu aut odisti disciplinā: et p̄cisti sermones meos post te: Ne forte q̄sqz: qm̄ dictū est: laudate serui dñm: etiaz si in domo ista magna fuerit mal⁹ seru⁹: putet sibi p̄desse laudem dñi: continuo quales sint qui laudare debeant dominū subiecit et docet. **Q**ui statis in domo dñi: in atrijs dom⁹ dei nostri. Qui stat: nō qui ruitis. Illi aut stare dicūt qui in mandatis ei⁹ p̄seuerāt: qui i fide nō ficta: et spe firma: et caritate sincera seruiūt deo et honorāt ecclesiā ei⁹: et nō dāt offēnsiōem male viuēdi eis q̄ venire volūt: et in via lapides offēnsiōis inueniūt. Ergo q̄ stat i domo dñi laudate nomen dñi: Grati estote ne foris erret. Quia ergo stans: parū ne ē vobis vbi laudāduz est qui vos erexit iacētes: et fecit in domo sua stare et ipm̄ agnoscere ipsūqz laudare. Parū ne b̄ bñficiū est qd stam⁹ i domo dñi: Dic interim i hac pegrinatōe: i hac domo qd etiā pegrinatōnis tabernaculū dñi: qz b̄ stam⁹: nūqd par grati eē debem⁹: Nōne cogitāduz ē: qz hic stam⁹: Nōne cogitāduz ē: quid facti fuerimus: Nōne cogitāduz ē nobis: vbi iacebamus et q̄ collecti sum⁹: Nōne cogitāduz est qz oēs ipij dñm nō q̄rebāt: et ipse illos nō q̄rētes q̄siuit: ipse inuētos excitauit: ipse excitatos vocauit: ipse vocatos iroduxit: et in domo sua stare fecit. Nec q̄sqz cogitat: et ingrat⁹ si ē oīo despicit se p̄ amore dñi sui: a q̄ sibi tanta p̄stita sūt. Et qm̄ n̄ habet qd p̄tāt bñficijs deo retribuatur: qd ei restat: nisi gratias agere et nō repēdere: Ad ipsā gr̄ariactōez ptinet: et calicē dñi accipe et nomē ei⁹ iuocare. Nā qd retribuatur dño seruus p̄ oib⁹ q̄ retribuit illi: Ergo q̄ statis in domo dñi i atrijs domus dei nr̄i: **L**audate dñm: Quid dicitur sū q̄re laudet. **Q**m̄ benign⁹ dñs. Breuiter vno verbo explicata ē laus dñi dei nr̄i. Bon⁹ domū: s̄ bon⁹ nō vt sūt bona q̄ fecit. Nā se-

Alia lra. t quia bon

Almus
bona valde nō tm
celi et terra et oia q
valde bona fecit. Et
ille q̄ fecit: Et in
su melior q̄ fecit
melius qd ex ill
est dñs: si in intell
cetera bona. Et
bonū quā nō
est: nō aliud p
bono bon⁹ est
aut ac
quo sic
vt fieret b
cetera vt fieret b
singulari ille su bo
Nō bon⁹ m
bonitatis boīa: et
grue nō su
nō alio: ego
ne b̄ cū explic
Be meo ne b̄ cū explic
lab ita laudis dñice lar
Et si fies accipe me et la
fuerit: vt enī si nō ip̄ let
acceptet laudatōez
me ip̄e volūte: ign
sculle. In h̄ ab vbi dulced
dñi bon⁹ dñi: p̄siderat q̄
q̄ facit: vnde qm̄ ab
m̄ b̄ placet: ad illū re
q̄m bon⁹ ē dñs. Nō
lū p̄p̄tū p̄gressus fuero in
cipio inuocare: qz sic bon⁹ ē d
indiget q̄ sit bon⁹. Demqz
vbi ille: illū aut sine ip̄e p̄
p̄p̄tū cōmutabil: nullū bon
magis: nullus malū timēē q̄ n
amo. Et qd dicit apl⁹: Inuoc
nō bonū: solē bonū: iunā t
bona: terrā bonā: q̄ gignunt
nō: m̄ca sūt bona: q̄ ambu
bona: q̄ volūt in aere et nat
na. Bico et hoīem bonū. Ho
de bono m̄clauo cordis sui
Bico et agēlū bonū q̄ nō ē la
q̄ vbi dñs facit: sed inberet
et facti sūt: Omnia ista dico
sunt nob⁹ celi bonū: agēlū bo
nū: Ad dñm aut cū me refero
nūl dicere q̄ bonū. Ip̄e qui
us dicit: dicit: Nō domus: et
Nemo bon⁹ nisi solus de⁹: F
nos ad inq̄rēduz et ad vult
nū: et alio bono bonū: et b
C̄ ergo tonū ē a q̄ sūt oī
niam inuenias bonū: qd n